

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 74

(Prot. Nr.33, 2.§)

2008. gada 18. jūlijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1723/08/05/23

Par SIA „Foroms” un SIA „Favorīts FAVR” apvienošanos

Konkurences padome 20.06.2008. saņēma ziņojumu par SIA „Foroms” un SIA „Favorīts FAVR” apvienošanos (turpmāk – Ziņojums), kas paredzēta, SIA „Foroms” iegādājoties 100% SIA „Favorīts FAVR” kapitāla daļu.

Ziņojums bija noformēts atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2004.gada 16.oktobra noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi) prasībām, tādēļ Konkurences padome par pilna Ziņojuma saņemšanas dienu noteica 2008.gada 20.jūniju un informēja par to SIA „Foroms” (01.07.2008. vēstule Nr.1759).

SIA „Foroms” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr.50003452781, juridiskā adrese: Marijas iela 15, Rīga.

SIA „Favorīts FAVR” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr.40003422747, juridiskā adrese: Rīgas rajons, Mārupes pagasts, Mārupe, Pliņciema iela 12.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

1.1. SIA „Foroms” vienīgais dalībnieks fiziska persona ir arī tās valdes priekšsēdētājs. Saskaņā ar statūtiem SIA „Foroms” darbības veidi ir viesnīcas, restorāni, bāri, azartspēles un derības, operācijas ar nekustamo īpašumu u.c. komercdarbība. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „Foroms” nedarbojas azartspēļu biznesā, bet tās pamatdarbības veids ir konsultāciju sniegšana komercdarbībā un vadzinībās, kā arī finanšu investīcijas.

SIA „Foroms” kā 100% kapitāla daļu īpašiece realizē izšķirošu ietekmi Latvijā reģistrētā komercsabiedrībā SIA „Amugames”, kurā SIA „Foroms” dalībnieks ir vienīgais valdes loceklis, un kuras pamatdarbības veids ir azartspēļu organizēšana (licence Nr. A-56).

SIA „Foroms” ar 40% kapitāla daļu īsteno kopīgu izšķirošu ietekmi pār SIA „Alfor” un SIA „Barklajs spēles”, un SIA „Foroms” dalībnieks un valdes priekšsēdētājs ir arī SIA „Alfor” un SIA „Barklajs spēles” valdes vienīgais loceklis. Minēto sabiedrību pamatdarbības veids ir azartspēļu organizēšana (licences attiecīgi Nr. A-47 un Nr. A-54).

Nemot vērā Konkurences likuma 1. panta 2. punktā noteikto un minētos apstākļus, Konkurences padome secina, ka SIA „Foroms”, SIA „Amugames”, SIA „Alfors” un SIA „Barklajs spēles” var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma 1. panta 9. punkta izpratnē.

1.2. SIA „Favorīts FAVR” vienīgais dalībnieks ar 100% kapitāla daļu ir Latvijā reģistrēta sabiedrība SIA „FVR Invest”, savukārt tās vienīgais dalībnieks ir fiziska persona, kurš ir vienīgais SIA „FVR Invest” un SIA „Favorīts FAVR” valdes loceklis, un vienlaicīgi arī SIA „Foroms” valdes loceklis. SIA „Favorīts FAVR” pamatdarbības veids ir azartspēļu organizēšana (licence Nr. A-53).

2. Apvienošanās veids un paziņošanas iesniegšanas pienākums

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto: „Tirgus dalībnieku apvienošanās ir: (..) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (..) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.

Apvienošanās paredzēta, SIA „Foroms” iegūstot 100% SIA „Favorīts FAVR” kapitāla daļu (*). Saskaņā ar Nodomu protokolu, kas (*) parakstīts starp SIA „Foroms” un SIA „FVR Invest”, (*).

Tādējādi minētais darījums atbilst Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam apvienošanās veidam, SIA „Foroms” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „Favorīts FAVR”.

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja

apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu.”

Noteikumu 8.punkts nosaka, ka „tirgus dalībnieka neto apgrozījumu aprēķina, summējot iepriekšējā finanšu gada ieņēmumus no tirgus dalībnieka darbības, preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas Latvijas teritorijā (..)”.

Izvērtējot apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu, Konkurences padome secina, ka izpildās Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā paredzētais kritērijs un SIA „Forums” pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu Konkurences padomē.

3. Konkrētais tirgus un apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums

3.1. Konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Konkurences likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiskā teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Ziņojumā norādīts, ka apvienošanās rezultātā varētu tikt ietekmēts azartspēļu organizēšanas pakalpojumu tirgus Latvijas teritorijā. Ņemot vērā Konkurences padomes 18.12.2007. lēmumā Nr. 176¹ konstatēto, Konkurences padome konkrēto tirgu šajā lietā definē kā azartspēļu pakalpojumu tirgu Latvijas teritorijā.

3.2. Azartspēļu pakalpojumu tirgū darbojas viena apvienošanās dalībnieka – SIA „Forums” – saistītās sabiedrības SIA „Alfor”, SIA „Barklajs spēles” un SIA „Amugames”, kā arī otrs apvienošanās dalībnieks – SIA „Favorīts FAVR”. Apvienošanās rezultātā notiek koncentrācija azartspēļu pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto un Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas datiem² vislielākais tirgus dalībnieks ir SIA „Alfor” ar (*) (< 40%) tirgus daļu 2007.gadā. Nākošajiem lielākajiem tirgus dalībniekiem ir šādas tirgus daļas: SIA „Olympic Casino” - (*) (< 20%), SIA „Joker” - (*) (< 10%) un a/s „Admirāļu klubs” - (*) (< 10%). Savukārt SIA „Favorīts FAVR” tirgus daļa 2007. gadā bija (*) (< 10%), SIA „Amugames” tirgus daļa – (*) (< 1%) un SIA „Barklajs spēles” tirgus daļa – (*) (< 1%). Apvienojoties SIA „Forums” un SIA „Favorīts FAVR”, jaunā tirgus dalībnieka tirgus daļa būs (*)

¹ Lieta Nr. 2715/07/05/31 „Par SIA „Olympic Casino Latvia” un a/s „Admirāļu klubs” apvienošanos”, <http://www.kp.gov.lv>

² Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas mājas lapa - <http://iaui.gov.lv>

(<40%), t.sk. saistītajām sabiedrībām SIA „Alfor”, SIA „Barklajs spēles”, SIA „Amugames”.

3.3. Lai vispusīgāk izvērtētu apvienošanās ietekmi un sekas attiecībā uz konkurenci azartspēļu pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā, Konkurences padome lūdz Latvijas Republikas Izložu un azartspēļu inspekciju un Latvijas spēļu biznesa asociāciju izteikt savu viedokli.

3.3.1. Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija norāda (07.07.2008. vēstule Nr. 35-1-7/804), ka uz azartspēļu organizēšanas nozari nevar attiecināt tos pašus principus, kā uz citiem komercdarbības veidiem. Šis izklaides veids ir īpaši saistīts ar valsts rīcību, lai tiktu ievērotas sabiedrības intereses un veikta šo interešu aizsardzība. Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija uzskata, ka „sabiedrības interešu nodrošināšana nav atkarīga no azartspēļu organizētāju skaita valstī vai to lieluma, jo tā kā azartspēles nevar uzskatīt par precīvu pakalpojumu, tām nevar noteikt cenu, līdz ar to nav iespējams ļaunprātīgi izmantot ne dominējošo stāvokli, ne kādā citā veidā ietekmēt konkrēto tirgu, jo rezultāts (laimests vai zaudējums), piedaloties azartspēlēs, ir atkarīgs vienīgi no gadījuma, veiktās likmes lieluma un apstākļiem, kas iepriekš nav paredzami un zināmi.”

3.3.2. Latvijas spēļu biznesa asociācija norāda (11.07.2008. vēstule Nr.12/08), ka, apvienojoties SIA „Foroms” un SIA „Favorīts FAVR” azartspēļu organizēšanas tirgu būtiskas un kardinālas izmaiņas neskars. Latvijas spēļu biznesa asociācija uzskata, ka „šo firmu apvienošanās pozitīvi ietekmēs azartspēļu tirgus attīstību un sniegto pakalpojumu, kā arī SIA „Favorīts FAVR” spēļu zāļu kvalitāti. Palielinoties tirgus dalībnieku konkurētspējai, ieguvēji būs gan tirgus dalībnieki, gan arī klienti.”

3.3.3. Latvijas spēļu biznesa asociācijas 10.12.2007. vēstulē Nr. 26/07 lietā Nr. 2715/07/05/3 iesniegtie Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra aptaujas „Latvijas iedzīvotāju attieksme pret azartspēlēm” 2007. gada aprīļa rezultāti liecina, ka kopumā tikai aptuveni 20% Latvijas iedzīvotāju ir jebkad apmeklējuši spēļu zāles vai kazino. „Aptaujāto spēlētāju vidū vissvarīgākie faktori azartspēļu vietas izvēlei ir apkalpošanas kvalitāte un personāla attieksme pret spēlētājiem. Konkrētas azartspēļu vietas tiek apmeklētas tāpēc, ka tajās veiksmes gadījumā ir iespēja ātri un viegli vinnēt lielu naudu un tas ir labs izklaides un brīvā laika pavadīšanas veids cilvēkiem ar augstāku sociālo statusu”. Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 1. panta 1. punktu „azartspēle ir spēle, kurā fiziskā persona, iemaksājot dalības likmi, var iegūt laimestu, kas pilnīgi vai daļēji ir atkarīgs no veiksmes gadījuma vai apstākļiem, kuri iepriekš nav zināmi”. Tādējādi likme, ko nosaka pats patērētājs, nevar tikt vērtēts kā rādītājs, lai konstatētu tirgus varu konkrētajā tirgū.

Konkurences padome secina, ka azartspēles ir viens no daudziem izklaides veidiem, ko patērētājs var izvēlēties. Azartspēles nav pakalpojums, kura saņemšana un pieejamība patērētājam ir būtiski nepieciešama. Šī

pakalpojuma saņemšanai patērētājam nav būtiska pakalpojuma cena, bet gan piedāvātā pakalpojuma kvalitāte.

3.4. Azartspēļu pakalpojumu tirgū pastāv konkurence. Šo pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar Azartspēļu un izložu likumu kontrolē un uzrauga Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija. Lai iegūtu licenci konkrētā vietā Latvijas teritorijā, kurā uzņēmējsabiedrība plāno organizēt azartspēles, vispirms ir jāiegūst attiecīgās pašvaldības atļauja un tikai pēc tam Izložu un azartspēļu inspekcija izsniedz konkrēto licenci. Jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai konkrētajā tirgū ir vienādi nosacījumi visiem tirgus dalībniekiem Latvijas teritorijā. Galvenais šķērslis jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai šajā konkrētajā tirgū ir azartspēļu organizēšanas licences iegūšana, kuras galvenais noteiktais kritērijs, atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 8. panta 1. punktam, – azartspēļu organizētāja apmaksātais pamatkapitāls nevar būt mazāks par 1 000 000 LVL.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome secina, ka, SIA „Foroms” iegādājoties 100% SIA „Favorīts FVR” kapitāla daļu, azartspēļu pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā apvienošanās dalībnieku apvienošanās neradīs šķēršļus jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai šajā konkrētajā tirgū. Izvērtējot iepriekš norādītos argumentus (jo sevišķi, ņemot vērā faktus, ka Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija veic konkrētā tirgus uzraudzību, likmi (maksu) par tirgus dalībnieku sniegto pakalpojumu nosaka pats patērētājs, izvēloties pakalpojumu, patērētājam būtiskākais ir kvalitātes kritērijs u.c.), Konkurences padome secina, ka tirgus dalībnieks ar salīdzinoši lielu tirgus daļu nevar negatīvi ietekmēt konkurenci konkrētajā tirgū.

4. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto apvienošanās mērķis ir spēcīgāk konkurenci azartspēļu pakalpojumu tirgū, veicināt azartspēļu tirgus dalībnieku sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu un jaunu tehnoloģiju ieviešanu tirgū. Bez tam, kā minēts Ziņojumā, apvienošanās mērķis ir SIA „Favorīts FAVR” sanācija, jo tās saimnieciskā darbība pašlaik ir daļēji apturēta un pastāv maksātnespējas draudi. SIA „Favorīts FAVR” tālāka pievienošana SIA „Amugames” varētu nodrošināt veiksmīgāku resursu pārvaldīšanu un administrēšanu.

5. Konkurences likuma 16. panta trešā daļa nosaka, ka Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanu, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Ņemot vērā šajā lēmumā konstatētos apstākļus, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis azartspēļu pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka SIA „Foroms” un SIA „Favorīts FAVR” plānotais darījums ir atļaujama apvienošanās.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Foroms” un SIA „Favorīts FAVR” apvienošanās, kas paredzēta, SIA „Foroms” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „Favorīts FAVR”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

R.Jonītis